

# Kulturní kalendář města Dobrušky

březen  
1985



# ***OBSAH:***

|   |   |
|---|---|
| První dobrušský knihkupec Josef Ježek . . . . . | 1 |
|---|---|

|                              |   |
|------------------------------|---|
| Pár slov o knihách . . . . . | 4 |
|------------------------------|---|

## **N A Š E Z P R Á V Y**

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| Zprávy o Dobrušce v tisku . . . . . | 5 |
|-------------------------------------|---|

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| Mizející Dobruška . . . . . | 5 |
|-----------------------------|---|

|   |   |
|---|---|
| Využití vašich starých i novějších fotografií . . . . . | 6 |
|---|---|

|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| Vyrovnat skluz ve výrobě . . . . . | 6 |
|------------------------------------|---|

|                                      |   |
|--------------------------------------|---|
| Nedávno se sešli požárníci . . . . . | 6 |
|--------------------------------------|---|

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| Pozvánka na výstavu . . . . . | 6 |
|-------------------------------|---|

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| SPOLEČENSKÁ KRONIKA . . . . . | 7 |
|-------------------------------|---|

## **DOBRUŠSKÉ ZÁVODY SE PŘEDSTAVUJÍ**

|   |   |
|---|---|
| Z prehistorie oprávněnství pneumatik v Dobrušce . . . . . | 9 |
|---|---|

|   |   |
|---|---|
| OPK, provoz opravy a protektorování pneumatik . . . . . | 9 |
|---|---|

|                  |    |
|------------------|----|
| SK ROH . . . . . | 10 |
|------------------|----|

|                    |    |
|--------------------|----|
| Zahájeno . . . . . | 10 |
|--------------------|----|

|   |    |
|---|----|
| Zaznamenali jsme v SK ROH v lednu . . . . . | 11 |
|---|----|

|                                  |    |
|----------------------------------|----|
| Zprávy SK ROH Dobruška . . . . . | 12 |
|----------------------------------|----|

|  |    |
|--|----|
| Divadelní předplatné na I. pololetí 1985 . . . . . | 13 |
|--|----|

## **TĚLOVÝCHOVA A SPORT**

|  |    |
|--|----|
| Sportovní kalendář na březen . . . . . | 13 |
|--|----|

|                                       |    |
|---------------------------------------|----|
| KINO 70 hraje v březnu 1985 . . . . . | 14 |
|---------------------------------------|----|



# Galerie dobrušských občanů

## PRVNÍ DOBRUŠSKÝ KNIHKUPEC JOSEF JEŽEK

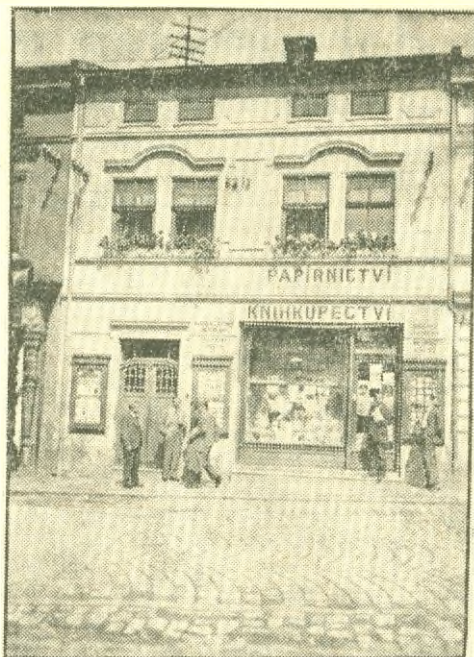
Pocházel z Velké Jesenice. Jeho otec se přistěhoval do Dobrušky a vstoupil do zaměstnání k mydláři Janu Horákovi. Oženil se s jeho dcerou Marií. Jím se 16. prosince 1889 v čp. 7 (dnes papírnickví v ulici Rudé armády) narodil syn Josef, budoucí první dobrušský knihkupec.

Otec Josefovi však zemřel, když mu bylo 9 let, a matka zůstala sama se třemi dětmi (měl ještě dvě mladší sestry). Proto začala s otcem Janem Horákem vařit mýdlo a rozvážet ho po Orlických horách. V roce 1909 si postavili u nádraží rodinný půldomek čp. 462 a tam si matka, Marie Ježková, otevřela krámk se smíšeným zbožím.

Josef Ježek vychodil školu v Dobrušce a v letech 1903 až 1905 absolvoval tkalcovskou školu v Náchodě. Po škole nastoupil ve známém tkalcovství a zasilatelství Lízna a Krauser v Dobrušce (dnes Východočeské konzervárny). Zde zůstal až do likvidace firmy v roce 1917 (likvidovala proto že její zboží bylo zabaveno pro válečné účely).

Od počátku zaměstnání musel přispívat matce na výživu rodiny, a proto se souhlasem šéfa p. Karla Krausera převzal zastoupení dvou, v té době význačných nakladatelství — Josef Vilímek a Josef Otto. Knihami zásoboval široký okruh známých. Byly to především spisy českých autorů (Al. Jiráska) a knihy dětské. Po roce 1910 se začal zabývat myšlenkou na zřízení prvního knihkupectví v Dobrušce, protože v širokém okolí žádné nebylo. Se souhlasem šéfa si tedy zažádal 2. února 1914 o knihkupeckou koncesi. Za pomoci výše uvedených nakladatelství mu byla příznivě vyřizena již 16. října toho roku. Josef Ježek se stal knihkupcem, i když stále byl zaměstnancem firmy Lízna a Krauser. Koncese zněla na knihkupectví, antikvariát, obchod uměleckými předměty a hudebninami. Později byla rozšířena ještě o papírnickví.

Prodávat začal v krámk své matky, která zpočátku obchod vedla (Josef pracoval stále v textilu). Peníze, které z prodeje získal, používal k vytvoření skromného skladu knih. V té době mu pomohla první vydání F. L. Věka od Aloise Jirásky. O tehdy vydané 3 díly byl mimořádný zájem. Brzy potom začalo vycházet první sešitové vydání Osudů dobrého vojáka Švejka. K odběru získal přes sto zájemců a Haškovi nebo Sauerovi se vyplatilo sešity dovážet do Dobrušky osobně. Další knihou, která měla v Dobrušce mimořádný úspěch, bylo první vydání Sychrových éry od místního rodáka Josefa Laichtera. Ve styku s ostatními nakladateli se knihkupectví začalo rozšiřovat a bylo nutné umístit obchod ve středu města. V roce 1917 (když ukončil zaměstnání u Krauserů) najal si krámk v dnešní ulici Rudé armády v čp. 369 (nyní prodejna oděvů). Zde však byl jen 3/4 roku, protože majitel dům prodal a musel se stěhovat. Dalším místem knihkupectví byl krámk v čp. 12 na náměstí (dnes prodejna textilu vedle budovy národního výboru). Brzy zde kolem sebe soustředil čtenáře ze širokého okolí, především učitele, knihovníky a venkovské kronikáře. Odborným rádcem mu byl především učitel Josef Cvrček, který každý týden pročetl všechny novinky a doporučil objednávky. S ním byli pravidelnými návštěv-



Knižkupectví Josefa Ježka v čp. 12 na náměstí ve třicátých letech.

níky další učitelé, především Josef Ježek, Josef Žabokrtský, Karel Michl (kterému vydal i soubor pohlednic) i mladý Antonín Štěpán.

Regály se postupně naplnily knihami naší i cizí klasické literatury. Zvláštní místo měly knihy dětské a poezie. Novinky týdně lákaly náročnější čtenáře a nechyběla mezi nimi ani pokroková literatura politická (poezie proletářských básníků, Komunistický manifest, Ullrychova ekonomie a také první české vydání Marxova kapitálu). Desítky časopisů byly rozloženy na dlouhém pultu a v přihrádkách pro pravidelné odběratele.

Prodejna však byla i místem, kde se zajišťoval kulturní život v Dobrušce. Zde se sbíraly příspěvky a scházela redakce silvestrovského časopisu HARAKIRI. Byl zde předprodej na ochotnická divadelní představení i na koncerty. Po II. světové válce se zde i některá divadla zkoušela a tvořili se programy k významným výročím.

To vše vyplývalo z toho, že knihkupec Josef Ježek byl i kulturním a veřejným pracovníkem. Od mládí cvičil v Sokole a v letech I. světové války byl jeho náčelníkem. Jako dobrý tenorista zpíval v pěveckém spolku Dobroš. Činný byl i ve filharmonickém sdružení, kde zpočátku hrával na housle a později tloukl tympány. Občané jej však znali i jako dobrého ochotnického herce a dobrovolného tanečního mistra, který naučil tančit celou jednu generaci.





Josef Ježek při svých sedmdesátinách s manželkou Marií.

Zvláštní jeho celoživotní zálibou byla turistika a cestování. Byl znalcem Orlických hor, do kterých chodíval s rodinou pěšky na výlety. Jednou za rok si do nich zajel na kočáře taženém koňmi s panem Doubicem a později Kulštejnem. Naposledy si s celou rodinou i s vnuky vyjel do Ratibořic v padesátých letech, kdy se již většinou cestovalo v automobilu. V Ratibořicích to byla atrakce, koně se měli dobře v zámecké stáji a rodina se procházela po ratibořickém údolí.

Rád vyprávěl, jak se jednou u něho v obchodě zastavil pozdější národní umělec Josef Skupa, který mezi antikvariátem objevil staré české hry. Odvezl si jich celou bednu a později sdělil, že se mu velmi dobře hodily k přepracování na programy pro Spejbla a Hurvínka. Podobnou zkušenost se starými tisky měl i s akademickým malířem Otakarem Nejedlým a jeho žáky. Ti se při každoroční cestě s maringotkou do Orlických hor vždycky v knihkupectví zastavovali.

Zvláštností byly v letech mezi válkami cesty o prázdninách. Učitelé venkovských škol si o prázdninách objednali školní učebnice i pomůcky a ke konci prázdnin je Josef Ježek na valníku s koňmi po těchto školách rozvážel. Po roce 1945 to zase byly předvánoční putovní výstavy, které putovaly v balících po autobusových linkách venkovskými obcemi a měly značnou popularitu.

Když se v roce 1949 tvořilo družstvo knihkupců „Kniha lidu“, byl Josef Ježek mezi prvními, kteří do tohoto družstva vstoupili. V prodejně pak pracoval jako zaměstnanec až do roku 1958, kdy odešel do starobního důchodu. Rád pak vyprávěl o tom, že jeho kulturní zájmy byly od počátku společné s Marií Petříkovou, která se stala jeho celoživotní družkou 1. června roku 1918 na záměčku Skalce, kam také každoročně v den výročí chodili bažantníci na výlet; o tom, jak se stal externím učitelem v první knihkupecké škole v Hradci Králové, o přátelském styku s nakladatelstvím Jana Laichtera i o všech přátelích a kamarádech, které ve svém bohatém a užitečném životě potkal. Téměř do věku 80 let zůstal sám pilným čtenářem a turistou. Zemřel v době, kdy se chystal oslavit svoje osmdesátiny, v prosinci roku 1969.

Dle osobních vzpomínek Josefa Ježka

## Pár slov o knihách

Kdyby nebylo čtenářů, kteří jsou zvědaví na nové zajímavé čtení, aby si při něm lépe přibližovali svět kolem sebe, nemělo by toto psaní žádný rozumný smysl. Jak každý dobře ví, umělecká literatura „žije“ četbou. Ale nepřestává platit to základní, že na počátku musí být ten, komu se říká autor, výsledkem jehož práce je kniha, o níž se lidé zpravidla nejvíce zajímají.

Úkolem nás knihkupců je prodávat a rozšiřovat literaturu. V tomto nám pomáhá šest výkladních skříní, které informují o knihách, jež si čtenář u nás může zakoupit, a zároveň seznamují s produkcí našich nakladatelství. Knihy, které se prodávají takřka jasně samy, někdy ani nemůžeme vystavit, protože zájem čtenářů je tak velký, že je během čtvrtetního rána, kdy se knihy prodávají, stačí kupující rozebrat. Často za pultem slyšíme o nedostatku některých prodejních titulů. Uvědomí si ovšem čtenář, že právě nedostatek těchto knih závisí tak trochu na nás všech, kupujících. Vždyť málo kdo ví, že na každou prodejnu je určen tzv. nedostatkový klíč. A ten se pohybuje podle ročního obrátu za prodej všech vydávaných titulů našich nakladatelství. Proto prosíme všechny čtenáře, aby si uvědomili, že existují i jiní výborní autoři pohádkových knih, ne pouze B. Němcová, jiní stejně výborní ilustrátoři těchto knih, nejen H. Zmatlíková. Milí rodiče, zájem našich dětí se někdy odlišuje od pohledu a zájmu nás dospělých.



Nejednou se nám přihodilo, že dítě vyžaduje právě tu knihu, kterou dospělí bez povšimnutí odloží. Stejná situace je i u knih beletristických pro dospělé čtenáře. My knihkupci si myslíme, že pro nás tvoří hodně výborných autorů, kteří si zaslouží stejnou pozornost, jen je třeba chvíli vybírat a nad knihou se zamyslet. Není problém prodat knihu, která se prodá sama a bez reklamy, ale je umění zapůsobit a přesvědčit čtenáře o kvalitách dalších mnoha ne příliš známých, ale výborných autorů. Zpřednostnit si právo na knihu má u nás každý čtenář, který si přijde vybrat z mnoha čtenářských klubů (Erb, Kamarád, Členská knižnice, KPSL, Máj, Klub přátel poezie), kde každoročně vychází množství knih populárně naučných, beletristických i encyklopedických. Po výběru určitého počtu knih má u nás čtenář odběr zajištěn. Ještě na závěr několik slov k místním podnikům, školám a dalším institucím. Nebylo by třeba se zamyslet nad výběrem dáreků k MDŽ, slavným výročím, odchodům do důchodů, vojákům a podarovat je pěknou knihou? Tak, jako již spolupracujeme s některými podniky [OPK, OSP]. Proto nezapomeňte a přijďte si pro pěknou knihu a uvidíte, že s ní potěšíte své spolupracovníky a zaměstnance. Vždyť podle našeho názoru není zanedbatelné, že se roční obrát během tří let zvýšil o dvěstěpadesát tisíc Kčs a nyní již činí něco přes jeden milión.

Zamysleme se všichni nad tímto moudrým úslovím: „KDYBY KNIH NEBYLO, SUROVÍ BYCHOM BYLI VŠICHNI A NE UČENÍ“.

D. U.

---

## ***Naše zprávy***

---

### **Zprávy o Dobrušce v tisku**

Každoročně se soustřeďují zprávy v tisku pro městskou kroniku. V roce 1984 jich bylo zpracováno celkem 79 a to většinou z okresního tisku. Nejpiňejším dobuřšským dopisovatelem je důchodce Josef Melichar. Zprávy byly zveřejněny z těchto oblastí života města: z národních výborů 11, z organizací NF 10, z tělovýchovy 11, z kulturních zařízení MěstNV 6, ze závodů 14, ze SK ROH Dobruška (dříve ZK JAS ROH) 11, ze škol 11, ze sloučených obcí 5. I když jistě nejsou podchyceny všechny zveřejněné zprávy, je jich přece jen méně než v dřívějších letech.

### **Mizející Dobruška**

V roce 1984 bylo zbouráno několik starých domů buď proto, že byly v demoličním stavu, nebo proto, že na jejich místě se začíná připravovat nová výstavba bytů.

Byly to tyto domy: Zvoníčkův v Pulické ulici čp. 163 (dříve památkově chráněný), dům Lepšových v ulici Rudé armády čp. 365, dům Salvanderových v Domašinské ulici čp. 352. V ulici Fr. Kupky to byl bývalý dům Voborníkových čp. 295.

Naproti tomu bylo v tomto roce zkolaudováno 6 nových bytů, a to: 3 v řadové výstavbě, 2 rodinné domky v Dobrušce a 1 v Domašíně.

Bylo vydáno 8 stavebních povolení na výstavbu nových rodinných domků: 3 v Dobrušce, 2 v Křovicích, 1 v Podbřezí, 1 v Pulicích a 1 v Běstvínách.

Stavební úřad provedl za rok 1984 celkem 30 různých kolaudací a vydal 54 různých stavebních povolení.

## Využití vašich starých i nových fotografií

Většina občanů má doma různé fotografie a nebo sami fotografují. Co je většinou předmětem zájmu fotografů amatérů? Různé slavnosti, mimořádné události, kulturní akce a také záběry z výstavby města. Byli bychom rádi, kdybyste z této své záliby udělali i veřejný zájem. Co tím myslíme? Udělejte také po jednom snímku pro dokumentaci města (pro obrazovou kroniku). A budete-li se probírat ve starých fotografiích, vyberte ty, které by se jako dokumenty hodily. Hlavně však dozadu napište, odkud záběr je, kdy byl snímek proveden a kdo jej dělal. Takový materiál od vás rádo převezme městské muzeum a vy pro budoucnost zůstanete spolupracovníky na dokumentaci. Děkujeme vám!

## Vyrovnat skluz ve výrobě

vzniklý na počátku roku mrazivým počasím a omezením dodávek elektrické energie se podařilo pracujícím závodu Stap Dobruška. Vedení závodu přijalo operativní opatření a zvýšená iniciativa pracujících, mimořádné a sobotní směny přinesly výsledek. Smazání dluhu a splnění plánu měsíce ledna je o to cennější, že závod Stap je závodem žen. —rf—

## Nedávno se sešli požárníci

na výroční členské schůzi městského výboru SPO. Objektivní zpráva s. Josefa Nováka ukázala klady i rezervy v práci deseti základních a jedné závodní organizace. Bylo provedeno 1206 preventivních prohlídek v obytných domech a 27 provozovnách. Zúčastnilo se jich 88 členů a ti odpracovali 826 hodin. V osvětové práci bylo uspořádáno 7 besed v průmyslu a zemědělství, 26 besed s občany, 13 besed s mládeží a na školách. Oznak Vzorný požárník III. stupně získalo 24 členů a II. stupně 3 členové. Podařilo se rozšířit členskou základnu na 504 členy.

V rámci závazku na minulý rok odpracovali členové SPO 9 467 hodin při pomoci na investičních i neinvestičních akcích „Z“ a při brigádách v zemědělství. Dále vysázeli 641 stromků a odevzdali 5 750 kg železného šrotu a 1 894 kg ostatních druhotných surovin. —rf—

## POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Městské muzeum v Dobrušce Vás co nejsrdečněji zve na výstavu „Úsměvy od Visly“, kterou má zapůjčenou z Muzea karikatury ve Varšavě.

Duchovním otcem toho jednoho z mála muzeí v Evropě je Eryk Lipiński, satirik, karikaturista a důsledný sběratel. Základem sbírek muzea je jeho vlastní bohatá kolekce.

Zapůjčená výstava je koncipována k 40. výročí osvobození Varšavy. Divák, který má o karikaturu zájem, zde najde řadu témat nejen pro pobavení, ale i k zamyšlení. Je to přehledka událostí a varšavských typů, jak se sluší na komplet soudobé karikatury. Je tu však ještě něco těžšího k pochopení:



„varšavské postavičky“, varšavská atmosféra, onen genius loci Varšavy, o němž psali mnozí spisovatelé od Kachanowského přes Pruse až po Wei-cha. Tento duch místa je zachycen v různých grafických formách: od karikatury tradiční a stylizované až po nejnovější, na níž si teprve zvykáme.

Výstava „Úsměvy od Visly“, na které je zastoupeno více než sto originálních kreseb a různých grafických technik předních polských karikaturistů, je otevřena v Galerii Věry Jičínské v Domašínské ulici čp. 360. od 4. do 29. března 1985, pondělí až pátek od 8.00 do 16.00 hodin. —vv—

## O prospěšnosti saunování

malých dětí a jeho vlivu na zdraví a život bylo již napsáno mnoho. Možností dobrušské sauny využila i mateřská škola Za univerzitou. Od října do prosince chodilo do sauny 90 dětí spolu s pedagogickým dozorem. I když tato akce nebyla přijata u všech rodičů s plnou důvěrou, alespoň zpočátku, byla snížena nemocnost dětí, zvýšila se jejich zdatnost. Děti jsou otužilejší, odolnější proti nachlazení, chřipkám. Pedagogickým pracovnícům se vyplatila práce navíc.

Saunování se ukázalo jako prospěšné nejen zdraví dětí, ale nakonec i rodičům, kteří nemuseli tak často zůstat doma pro nemoc svého dítěte. Vedle získání fyzické zdatnosti pomohla sauna rozvíjet i psychiku dětí — jejich odvahu a schopnost překonávat strach z neznámého a neobvyklého prostředí.

Děti tak od nejútlejšího věku získávají vztah ke sportovní činnosti a osvojují si hygienické návyky. I v tom je poslání práce s malými dětmi v mateřské škole.

MŠ Za univerzitou

# ● Společenská kronika

## Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu

|   |                  |
|---|------------------|
| 90 let Václav Grulich, Dobruška, Domašínská 380   | nar. 10. 3. 1895 |
| 89 let Josef Kárník, Dobruška, Poříčí 530         | 8. 3. 1896       |
| Václav Vašíček, Dobruška, 25. února 836           | 27. 3. 1896      |
| 88 let Anežka Hovorková, Dobruška, Nádražní 454   | 26. 3. 1897      |
| 87 let Jaroslav Andrš, Dobruška, Chábory 33       | 12. 3. 1898      |
| Václav Švorc, Dobruška, Křovice 24                | 25. 3. 1898      |
| 86 let Josefa Zemanová, Dobruška, Novoměstská 205 | 19. 3. 1899      |
| Anna Čížková, Dobruška, Kostelní 363              | 30. 3. 1899      |
| 85 let Františka Štěpánová, Dobruška, Pulice 87   | 5. 3. 1900       |
| 84 let František Marek, Dobruška, Křovická 284    | 2. 3. 1901       |
| 82 let Marie Petráňová, Dobruška, Komenského 687  | 1. 3. 1903       |
| Marie Zelená, Dobruška, 25. února 162             | 21. 3. 1903      |

|                |  |                        |
|----------------|--|------------------------|
| 81 let         | Jan Šesták, Dobruška, Hončlova 592             | 27. 3. 1904            |
|                | Marie Matějů, Domašín 39                       | 8. 3. 1904             |
|                | Josef Horák, Dobruška, Mělčany 16              | 19. 3. 1904            |
|                | Marie Thomasová, Dobruška, R. Drejsla 619      | 20. 3. 1904            |
|                | Josef Andrš, Dobruška, Mělčany 13              | 21. 3. 1904            |
|                | Marie Koldová, Domašín 77                      | 25. 3. 1904            |
|                | František Bureš, Dobruška, Mírová 734          | 26. 3. 1904            |
| 80 let         | Marie Pešková, Dobruška, Jirásova 554          | 1. 3. 1905             |
|                | Anna Bourová, Dobruška, Nádražní 533           | 4. 3. 1905             |
|                | Božena Vaňková, Dobruška, Pulice 67            | 6. 3. 1905             |
|                | Josefa Barvířová, Dobruška, Za univerzitou 864 | 10. 3. 1905            |
|                | Julie Bednářová, Dobruška, Poříčí 510          | 20. 3. 1905            |
|                | Josef Baláček, Dobruška, Mlýnská 757           | 6. 3. 1905             |
|                | Václav Disman, Dobruška, Komenského 687        | 2. 3. 1905             |
| 75 let         | Milada Lhotová, Dobruška, Mírová 740           | 6. 3. 1910             |
|                | Marie Kyrlová, Dobruška, Křovická 399          | 17. 3. 1910            |
|                | Marie Zmatlíková, Dobruška, Opočenská 81       | 18. 3. 1910            |
|                | Anežka Šolínová, Dobruška, Pulice 37           | 22. 3. 1910            |
|                | Vlastimil Bílek, Dobruška, Chábory 27          | 8. 3. 1910             |
|                | Josef Valtera, Dobruška, Pulice 4              | 18. 3. 1910            |
|                | Karel Oubrecht, Dobruška, Pulice 93            | 24. 3. 1910            |
| 70 let         | Františka Effenberková, Dobruška, Nádražní 488 | 31. 3. 1915            |
|                | Josef Pavel, Dobruška, Nádražní 728            | 5. 3. 1915             |
|                | Boleslav Červinka, Dobruška, Mírová 813        | 7. 3. 1915             |
|                | Otto Matyáš, Dobruška, Pulice 71               | 9. 3. 1915             |
|                | Jaroslav Vacek, Dobruška, Opočenská 75         | 12. 3. 1915            |
|                | Jaromír Štandera, Dobruška 570                 | 13. 3. 1915            |
| V měsíci únoru | oslavila 70. narozeniny paní                   |                        |
|                | Anna Vrátná, Dobruška, Sadová 749              | Dodatečně blahopřejeme |

### Vítáme do života narozené děti

|   |                   |
|---|-------------------|
| Jindřicha Boháče, Dobruška, Za vodou 92   | nar. 11. 10. 1984 |
| Lenku Veverkovou, Dobruška, 25. února 762 | 26. 12. 1984      |
| Janu Mertlíkovou, Dobruška, Křovice 64    | 28. 12. 1984      |
| Janu Svobodovou, Dobruška, Hončlova 821   | 1. 1. 1985        |
| Lenku Bartošovou, Dobruška, Křovice 63    | 3. 1. 1985        |
| Barboru Frodlovou, Dobruška 671           | 12. 1. 1985       |
| Miloše Votroubka, Dobruška, Podbřezí 50   | 15. 1. 1985       |
| Davida Astera, Dobruška, Noskova 853      | 17. 1. 1985       |

### Sňatek uzavřeli

Kurt Kamitz, Trutnov 552 — Jana Novotná, Dobruška 246

### Loučíme se se zemřelými spoluobčany

|  |             |
|--|-------------|
| Josefem Zemanem, Dobruška, Novoměstská 205     |             |
| Jindřiškou Kubíčkovou, Dobruška, Nejedlého 611 | 7. 1. 1903  |
| Antoní Schörlzovou, Domašín 82                 | 28. 2. 1898 |



|  |              |
|--|--------------|
| Marií Novotnou, Podbřeží 49                | 30. 9. 1900  |
| Matyldou Pilzovou, Dobruška, Noskova 70    | 25. 8. 1904  |
| Antonínem Dostálem, Dobruška, Pulická 181  | 13. 7. 1910  |
| Františkou Chmelařovou, Dobruška, Pulice 3 | 30. 1. 1912  |
| Annou Křištofovou, Dobruška, Rudé armády 3 | 22. 12. 1900 |
| posledně Domov důchodců Borohrádek         |              |

# Závody v Dobrušce se představují

## Z prehistorie opravárenství pneumatik v Dobrušce

Dnes již málokdo ví, že výroba a opravy pneumatik mají v našem městě poměrně slušnou historii. Loni uběhlo 50 let od doby, kdy byla do Dobrušky přenesena z Opočna malá, jak se tehdy říkalo, vulkanizační dílna. Jak k tomu došlo?

Jaroslav Štěpánek, rodem z Merklovic u Vamberka, dostal v roce 1932 za vyučenou, tedy výuční list, u fy Otakara Janoušek — vulkanizační dílna ve Vamberku. To byla v letech 1929-33, tedy v době rozvoje motorismu, jedna z prvních venkovských gumařských dílen; nejbližší jí podobná byla až v Pardubicích. V době hospodářské krize byla fa Janoušek v roce 1933 přenesena z Vamberka do Opočna, ale ani tam, ve městě s malým motoristickým ruchem, se jí nedařilo. Tehdy ji převzal zaměstnanec Jaroslav Štěpánek a v roce 1934 ji přemístil do motoristicky živější Dobrušky.

Ve dvoře hostince „Na šlupničkách“ a prodejny Ústředního konzumu v Opočenské ulici (čp. 75) si najal malou dílnu a začal s výrobou a opravami (protektorováním) pneumatik všeho druhu, včetně pláštů na jízdní kola a různých gumových předmětů. V roce 1936 však dostal majitel výpověď a dílnu přenesl do Semečnic, kde pracovala až do jara 1946.

V březnu 1946 Jaroslav Štěpánek najal bývalou montárnu fy Matoušek (pak truhlárnu fy Saska) na Zastavilce (č. 578) a znovu přenesl gumařské řemeslo do Dobrušky.

Po roce 1945 měly obdobné dílny velký význam pro národní hospodářství neboť pneumatiky v důsledku válečných let téměř nebyly — nebýt vulkanizérů, desetitisíce zaměstnanců by denně nemohly dojíždět do zaměstnání a tuny životních potřeb by se nedostaly ke spotřebiteli. Tehdy bylo třeba opravit vše dostupné, neboť nové pneumatiky byly pouze na příděl a rozvoj motorismu by se bez této služby zpomalil.

V roce 1950 byla dílna Jaroslava Štěpánka převedena i se svými čtyřmi zaměstnanci do n. p. Obnova. To však je již další historie rozvoje této velmi potřebné služby v našem městě.

Na základě vyprávění Jaroslava Štěpánka zpracoval (Pt.)

## OKRESNÍ PRŮMYSLOVÝ KOMBINÁT, provoz, opravy a protektorování pneu v Dobrušce

Provozovna vznikla po roce 1945. V roce 1949 došlo k začlenění do n. p. Obnova Gottwaldov, oblastní správa v Hradci Králové.

Činnost se v minulosti zaměřovala převážně na opravy duší jízdních kol, motocyklových, automobilových a traktorových a na provádění lokálních oprav pláště. Od 1. 7. 1960 byla provedena územní reorganizace a došlo k delimitaci do Okresního průmyslového kombinátu pro výrobu a opravy Rychnov n. Kn. se sídlem v Dobrušce. Postupně se tato činnost rozšiřovala o protektorování autoplášťů, montáže a vyvažování kol osobních vozidel.

V minulém roce bylo v provozovně protektorováno přes 14 tisíc pneumatik a všechny ve zkrácených termínech. V srpnu téhož roku byly v rámci zvýšeného turistického ruchu poskytovány motoristům služby v prodloužených směnách v pracovních dnech a také o sobotách a nedělích. O kvalitě poskytovaných služeb vypovídá skutečnost, že v roce 1984 nebyla na této opravě žádná reklamacie a dodací lhůty byly ve všech případech zkráceny o 10 pracovních dnů.

V letošním roce, stejně jako v minulých letech, dojde k nárůstu počtu zakázek. U protektorů na 16 tisíc, u montáží, demontáží a vyvážení kol na 20 tisíc. Duší bude opraveno 11 tisíc kusů. Toto množství představuje dva vlaky o 40 vagónech.

V prvním roce 7. pětiletky bylo protektorováno 11 856 pneumatik, což je o 30 % méně, než očekávaná skutečnost v letošním roce.

Rozsah této činnosti byl původně plánován v rámci rychnovského okresu, ale pro velký zájem zákazníků se rozšířil i pro okresy Náchod, Hradec Králové a Pardubice. Zákazníci mimo okres tvoří téměř polovinu všech zákazníků, kteří provozovnu navštíví.

V provozovně pracuje kolektiv 15 pracovníků, převážně mladých a kvalifikovaných, kteří soutěží již druhým rokem o titul „Provozovna kvalitních služeb“. Za výsledky práce obdržel kolektiv provozovny v roce 1980 a 1983 Čestné uznání vlády ČSSR a ÚRO. Ve vnitropodnikové soutěži mezi provozy se kolektiv pod dlouholetým vedením vedoucího provozu s. Jaroslava Barace již několik let umísťuje na předních místech.

Snahou celého kolektivu je spokojenost zákazníků, kteří ujedou šťastně kilometry na protektorech z Dobrušky po naší krásné vlasti. —MM—

## ZAHÁJENO

Sdružený klub ROH splnil závazek na zahájení činnosti v nové Loutkové scéně. Velký podíl, zejména na přípravě a dokončení zákulisí, měli loutkáři, kteří v pracovním úsilí zapomněli málem na to, že v tomto roce by měli vzpomenout 35. výročí od založení souboru „Svět loutek“.

V jakých podmínkách začínali hrát loutkové divadlo v roce 1950 v tehdejší pavilonu v městských sadech (předšálí dnešního SK ROH), pamatují už jen zakladatelé. Principál Otto Řehák pro myšlenku loutkového divadla získal Mirka Štěpána, Ladislava Suchánka, Zd. Janoucha, Tonda Charouze, manžele Ulrychovy, Sl. Balcara, J. Kravciva a Zd. Smrčka, převážně zaměstnané ve Stuze. V roce 1951 se s obrovským elánem pustili do vyklízení a úpravy I. patra konfiskované budovy firmy Hartvich a už 16. března 1952 zahájili činnost hrou „Sůl nad zlato“. Na výstavbě divadla odpracovali 3 864 hodiny, o čemž by mohli mluvit i další členové — Jan Sedláček,



Jos. Kyrál a Zd. Čížek. Postupně soubor narůstal o další zaměstnance Stuhy, z nichž vyrostli loutkáři znalí vodění loutek a techniky odlišné od normálního ochotnického divadla. Delší čas působili M. Štěpánová, Sl. Jelenová, M. Kohoutek, V. Matějů a další nezbytní čtenáři a technika J. Jarkovská, L. Vacková, V. Šaršounová, H. a J. Černíkovy, M. Hulc, J. Poláček, Vl. Pavlíková, L. Šrenková, H. Divišková, K. Svoboda, K. Vlček, J. Šmída a J. Marek.

Velmi dobrý kolektiv vytvořili loutkáři při zájezdech po vesnicích, kdy využívali skládací konstrukci. Jezdilo se jako za času kočovných loutkářů a byla to nejkrásnější doba v historii souboru. Pamatují ji manželé Čiháčkovi, Jana Čápková, Sl. Balcar, M. Vávra, V. Dvořák, Mir. Štěpán, A. Černíková, O. Řehák. Zd. Smrček, V. Matějů, Fr. Matoušek, M. Kohoutek, J. Dařílková, Sl. Jelenová, J. Jarkovská, J. Bittner, K. Dyntera a V. Čáp.

Také v soutěžích LUT bylo kus života „Světa loutek“. Soubor byl hned zpočátku znám po kraji a po předvedení hry „Sůl nad zlato“ kandidoval na I. loutkářskou Chrudim. Účast mu však nebyla souzena, ale už v roce 1953 se stal vítězem v krajské soutěži. K vyjimečným činům souboru patří uvedení první československé premiéry hry „Sněhová královna“ na loutkovém jevišti dne 24. 4. 1955 a československé premiéry hry A. Granáta „Princezna Vitamínka“ dne 20. 11. 1952. Porotci vždy oceňovali m. j. vlastní tvorbu loutek a dekorací čerpající ze zkušenosti autorů O. Řeháka a Sl. Balcara.

Poslední činnost před zákazem provozu v Loutkové scéně pamatují další noví členové: ing. V. Matějů, K. Štěpán, J. Pumr, Jos. Černý, M. Hašek, J. Kaloda, J. Černík, V. Endler (+), Š. Sitná, J. Žďárek, V. Vaněk, P. Ulrych, P. Horák (+) a ochotníci divadelního souboru „F. A. Šubert“.

I když se ve skutečnosti hrálo jen deset let, vystřídal se v souboru 115 členů, z nichž zůstali a pracují dále jen čtyři. Přes 22 000 brigádnických hodin z volného času skrývá scéna loutkářů do zahájení prací v roce 1983. Těžko se pochopí, jaké to muselo být zanícení, které vedlo L. Suchánka k 1 330 hodinám, M. Štěpána k 1 600 hodinám, O. Řeháka k 2 170 hodinám a Sl. Balcara k 3 380 hodinám práce pro jedinou odměnu — dětský úsměv.

Vzpomínkou na záslužnou práci Otty Řeháka do roku 1955 výročí loutkářů uzavíráme.

—ba—

## Zaznamenali jsme v SK ROH v lednu

5. ledna uspořádalo SRPŠ při ZŠ ul. Fr. Kupky zdařilý Reprezentační ples, při kterém již tradičně hrál taneční orchestr KD ROH Hradec Králové, ved. M. Mužík.

Na 11. ledna připravilo SOU strojírenské Adast druhý Studentský ples, na kterém hrál hudební soubor Grundig SK ROH Opočno.

18. ledna se přišli na svůj ples pobavit stuhaři. K jejich spokojenosti hrál hudební soubor Privilleig SK ROH Dobruška, ved. J. Plašil.

23. ledna zahájili loutkáři činnost po dlouholeté odmlce. Hned napoprvé byl sál vyprodán do posledního místa a hra Neohrožený Mikeš byla sledována s velkým zájmem dětmi i dospělými. Souboru Svět loutek se podařilo

zvládnout náročnou techniku v inscenaci na dřívější úrovni a přinést dětem v Dobrušce nový zdroj zábavy a poučení. Na hře se podíleli loutkovodiči: ing. V. Matějů, V. Dvořák, Vl. Balcar, A. Černíková, Bl. Dernerová, S. Dernerová, L. Langr, technika: M. Hejda, Zd. Svoboda, J. Žďárek a Jos. Melichar. Texty nahráli: Jiří Mach, V. Verner, J. Sedláček, Vl. Balcar, E. Nováková a K. Zahradníková. Po skončení hry předal tajemník MěstNV J. Lukášek kolektivu čestné uznání za obnovení činnosti.

26. ledna se uskutečnila v sále SK ROH konference OVOS kovoprůmyslu.

30. ledna se ve vyprodaném sále Loutkové scény SK ROH znovu děti pobavily při repríze loutkové hry Al. Rady Neohrožený Mikeš.

31. ledna zahájil SK ROH cyklus odborářského školení pro úsekové důvěrníky a členy ZV ROH v klubovně Loutkové scény. První lekci vedl J. Trojovský z Českého Meziříčí.

## ● **Žpěavy Sdruženého klubu ROH Dobruška**

### **4. března v 19.30 hodin v Loutkové scéně**

#### **Pozor, natáčíme ! ! !**

Pořad k zahájení činnosti Amatérské filmového klubu SK ROH Dobruška, doplněný 8 mm filmy z Dobrušky: Mírové poselství, Na tý louce zelený, Autokros Dobruha ad.  
Vstupné 5 Kčs.

### **8., 15., 29. března v SK**

#### **M D Ž**

pro ženy závodu Adast, JZD „Mír“ a Východočeských konzerváren Dobruška.

### **9. března ve 14.00 hodin v sále SK**

#### **Dětský karneval**

se soutěžním a zábavným pořadem. Konferenciéři Zd. Kratochvíle a J. Opřátko z Brna.  
Vstupné 5 Kčs.

### **11. března v klubovně Loutkové scény v 19.30 hodin**

#### **Galerie našich občanů**

Beseda s Ladislavem Suchánkem o dobušském sportu a kultuře.

### **20. března v SK ROH v 17.00 a 20.00 hodin**

#### **ŽENA V TRYSKU STOLETÍ**

Zdeněk Podskalský

Hrají členové Vínohradského divadla, režie Zd. Podskalský, hrají: Jana Brejchová, Jiřina Jirásková, Jaromír Hanzlík ad.  
ve 20.00 hodin I. hra předplatného.

### **25. března v 19.30 hodin v SK**

#### **BALADA Z HADRŮ**

Hudební komedie Voskovce a Wericha v provedení Severomoravského



divadla Šumperk.  
Vstupné 28, 25, 20 Kčs.  
2. hra v předplatném.

**27. března v 16.00 hodin v Loutkové scéně**

**BEZHLAVÝ RYTÍŘ**

Loutková hraa ing. Fr. Čecha se známým Škrholou a Kašpárkem.  
Vhodné pro děti od pěti let.  
Vstupné 3 Kčs.  
Repríza 3. dubna v 16.00 hodin.

Změna programu **vyhrazena**. Předprodej vstupenek **týden** před uvedením pořadu v KINĚ 70 denně od 13.00 hodin kromě pondělí. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout den předem, jinak budou prodány. Písemné i telefonické objednávky členských závodů vyřizuje SK ROH Dobruška, tel. 164 do týdne před uvedením pořadu. Na všechny akce je požadováno společenské oblečení.

## **Divadelní předplatné na I. pololeť 1985**

**20. března**

**ŽENA V TRYSKU STOLETÍ**

J. Brejchová, J. Jirásková, J. Hanzlík ad.

**25. března**

**BALADA Z HADRŮ**

V + W — SD Šumperk.

**15. dubna**

**S OBDIVEM A LÁSKOU**

J. Mixa a B. Švarc — Praha  
Prémie pro předplatitele — zdarma.

**Červen**

**OSAMĚLOST FOTBALOVÉHO BRANKÁŘE**

Pavel Zedníček — Praha.

## **TĚLOVÝCHOVA A SPORT**



### **SPORTOVNÍ KALENDÁŘ NA BŘEZEN 1985**

16. 3. 9.00 **badminton** KP turnaj dospělých, hala SPŠE  
24. 3. 9.00 **orient. běh** Jarní kros v Běstvinách  
9.00 **kuželky** KP Dobruška A — Pardubice A

|        |       |                |  |
|--------|-------|----------------|--|
|        | 9.00  | <b>fotbal</b>  | ml. žáci, KP, Dobruška — Česká Skalice |
|        | 10.00 |                | st. žáci, KP, Dobruška — Česká Skalice |
|        | 14.00 |                | dorost, okresní přebor                 |
|        | 16.00 |                | muži, okresní přebor                   |
| 27. 3. | 15.30 | <b>fotbal</b>  | ml. žáci, KP, Dobruška — Opočno        |
|        | 16.15 |                | st. žáci, KP, Dobruška — Opočno        |
| 30. 3. | 9.00  | <b>kuželky</b> | KP, Dobruška B — Pardubice C           |
|        | 15.00 | <b>fotbal</b>  | okresní soutěž, Dobruška B — Vamberk B |

## Panoramatické kino 70 Dobruška

pozor na začátky představení!

HRAJE V BŘEZNU 1985

1. pátek v 17 a 20 hod.
  2. sobota ve 14.30 hodin,  
v 17 a 20 hodin
  3. neděle ve 14.30 hodin,  
v 17 a 20 hodin
- Vstupné 6, 7, 8 Kčs

### VINNETOU

Barevný širokoúhlý film NSR — dobrodružný příběh podle románu K. Maye. V hlavní roli Lex Barker a P. Brice. České znění. Mládeži přístupný.

**Ve spolupráci s Polským kulturním a informačním střediskem v Praze a Filmovým klubem uvádíme dny polského filmu:**

5. úterý v 17 a 20 hod.
  6. středa v 17 a 20 hod.
- Vstupné 6, 7, 8 Kčs

### PŘÍZRAK

Barevný film — hrdina, topící se erotickými představami, se ponořuje do světa halucinací a šílenství. V hlavní roli Roman Wilhelm a H. Mikučová. Režie Marek Nowicki. Mládeži do 18 let nepřístupný, kontrola obě. průkazů!

7. čtvrtek v 17 a 20 hod.
  8. pátek v 17 a 20 hod.
- Vstupné 6, 7, 8 Kčs

### TAIS

Barevný výpravný film — osud krásné hříšnice z prvních let našeho letopočtu podle Anatola France. V hlavní roli Dorota Kwiatkowská. — Režie Ryszard Ber. Mládeži do 18 let nepřístupný, kontrola obě. průkazů!

9. sobota v 17 a 20 hod.
  10. neděle v 17 a 20 hod.
- Vstupné 4, 5, 6 Kčs

### KDO NÁM VZAL ŠROUB?

Švédská barevná komedie — v motorových člunech napříč Švédskem. V hlavní roli J. Carlssonová a N. Eklund. Režie H. Iweberg. Mládeži přístupný.



12. **úterý** v 17 a 20 hod.  
Vstupné 4, 5, 6 Kčs  
Sleva se poskytuje

13. **středa** jen v 17 hod.

14. **čtvrtek** jen v 17 hod.  
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

13. **středa** ve 20 hod.

14. **čtvrtek** jen ve 20 hod.  
Vstupné 4, 5, 6 Kčs  
Platí průkazy KPSF  
Sleva se poskytuje

15. **pátek** jen ve 20 hod.

16. **sobota** v 16.30  
a ve 20 hodin

17. **neděle** v 16.30  
a ve 20 hodin  
Vstupné 10, 12, 14 Kčs  
Dvojprogram

19. **úterý** v 17 a 20 hod.

20. **středa** v 17 a 20 hod.  
Vstupné 4, 5, 6 Kčs  
Sleva se poskytuje

21. **čtvrtek** v 17 a 20 hod.

22. **pátek** jen ve 20 hod.

23. **sobota** v 17 a 20 hod.

24. **neděle** v 17 a 20 hod.  
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

26. **úterý** v 17 a 20 hod.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs  
Sleva se poskytuje

27. **středa** jen v 17 hod.

Vstupné 2, 3, 4 Kčs  
Platí průkazy KPSF  
Sleva se poskytuje

## SLADKÉ STAROSTI

Slovenská barevná komedie o strastiplných láskách cukrářského mistra. V hlavní roli E. Horváth ml. Režie J. Herz. Do 12 let nevhodný. Mládeži přístupný.

## SYNOVĚ VELKÉ MEDVĚDICE

Německý barevný širokoúhlý film — hrdinská dobrodružství indiánského náčelníka. V hlavní roli Gojko Mitič. České znění. Režie J. Mach. Mládeži přístupný.

JEN PRO ČLENY FILMOVÉHO KLUBU

## PAVILON čís. 6

Jugoslávský barevný film — příběh lékaře, který se stal obětí svého povolání.

## NÁHRADNÍK V AKCI

Sovětský barevný film — několik dní za ředitelským stolem. V hlavní roli B. Plotnikov. — České znění. Režie E. Jasan. Mládeži přístupný.

## EDITH A MARCEL

Premiéra francouzského barevného širokoúhlého filmu — láska královny šansonu a krále ringu. V hlavní roli E. Bouixová a Marcel Cerdan ml. Do 12 let nevhodný. Režie Cl. Lelouch. Mládeži přístupný.

## POLOČAS ŠTĚSTÍ

Premiéra českého barevného filmu — epizody ze života Žižkováků. Hrají: J. Vinklář, M. Hozová, H. Maciuchová a j. Režie Z. Brynych. — Mládeži přístupný.

## MOJI PŘÁTELÉ II.

Volné pokračování úspěšné italské barevné komedie — další příběhy čtyř recesistů. V hlavní roli U. Tognazzi, Pr. Noiret, A. Celi. České znění. Režie M. Monicelli. Mládeži nepřístupný.

## TŘI VETERÁNI

Česká barevná pohádka pro malé i dospělé děti. V hlavní roli R. Hrušínský, P. Čepek. Režie Oldřich Lipský. Mládeži přístupný.

## RYŠ NA STOPE

Sovětský barevný film — další dobrodružství ochočeného ryš a jeho přátel z tajgy. České znění. Režie A. Babajan. Mládeži přístupný.

27. středa ve 20 hod.

JEN PRO ČLENY FILMOVÉHO KLUBU

### **CIRKUS CASABLANCA**

Dánský barevný film — neobvyklá cesta světem potulných umělců.

28. čtvrtek v 17 a 20 hod.

29. pátek jen ve 20 hod.

30. sobota v 17 a 20 hod.

31. neděle v 17 a 20 hod.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs

### **SOUBOJ TITANŮ**

Anglický barevný dobrodružný výpravný film — volně inspirovaný příběh starořeckou bájí. V hlavní roli L. Olliwier a U. Andressová. — Režie D. Davis. Mládeži přístupný.

## **Hrajeme pro mladé diváky**

---

3. neděle ve 14.30 hodin

Vstupné 6, 7, 8 Kčs

### **VINETOU**

Dobrodružný barevný film NSR. České znění.

10. neděle ve 14.30 hodin

Vstupné 2 a 3 Kčs

### **BOLEK A LOLEK, CHYTŘÍ STOPAŘI**

Návštěva ve veselém světě pohádek.

17. neděle ve 14.30 hodin

Vstupné 2, 3, 4 Kčs

### **ČARODĚJ ZE ZEMĚ OZ**

Japonský barevný kreslený film o cestě děvčátka do kouzelné země. České znění.

24. neděle ve 14.30 hodin

Vstupné 2 a 3 Kčs

### **MACH A ŠEBESTOVÁ**

České barevné pásmo — 8x z pohádkového světa.

31. neděle ve 14.30 hodin

Vstupné 2, 3, 4 Kčs

### **MODRÉ Z NEBE**

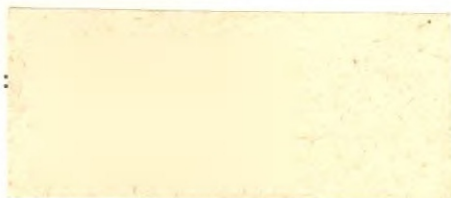
Česká barevná pohádka o kouzelném světě dětské fantazie. Hrají: M. Filip, J. Somr, J. Kodet a jiní.

Změna programu vyhrazena. Pokladna otevřena od 13.00 do 20.20 hodin, v sobotu a v neděli dvě hodiny před představením, před pohádkou jednu hodinu. Pondělí volný den. Písemné i telefonické objednávky vyřizuje KINO 70 Dobruška, tel. č. 315, PSČ 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout 30 minut před představením, jinak budou prodány. Mladiství předloží na vyzvání zaměstnanců kina obč. průkaz. — Přicházejte včas, jinak budete do hlediště uvedeni až po promítnutí týdeníku. —



MĚSTSKÝ NÁRODNÍ VÝBOR  
DOBRUŠKA

Odběratel :



Poštovné paušalováno !



KULTURNÍ KALENDÁŘ DOBRUŠKA 1984

vydává Městský národní výbor v Dobrušce  
nákladem 1700 výtisků

Cena výtisku 1,50 Kčs. Tisk VČT 25 Rychnov nad Kněžnou  
čj. 40[Z]84